

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. II. An possibilis sit Visio Dei in entitate materialis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

RESPONDETUR, Arg. multum probare; Probaret enim, quod creatura naturaliter possit videre Deum, cum idem conveniat potentiis inferioribus. Deinde cur non poterit intellectus esse contentus intuitiva in aliis materiis non excedentibus, modo essendi & modo ordinis; absolute autem loquendo assumptum principium non convincit, quia habitus fidei est potentia superior intellectu, idque multo magis si intellectus est potentia distincta realiter; & tamen intellectus habet vim noscendi evidenter, non habet autem fides. Intellectus item, est superior potentia auditiva, nec tamen percipit sonum sub ratione soni, sed sub ratione veri; ad maximum ergo vera est illa propositio, si negata illa perfectione in potentia superiori, sequeretur hoc ipso, illam dejici ad statum inferioris.

OBJICITUR 3. ex S. Thom. hic q. 12. a. 1. in corpore; cuius discursus, prima pars in hoc stat; *ultima hominis beatitudo in altissima eius operatione consistit*; Hæc autem operatio est in visione Dei.

RESPONDETUR S. Thom. assumere hoc principium, ut congruentiam petitam ex fide; Unde concludendo ait, *quod est alienum a fide*. Ex certè consistit nostra beatitudo in perfectissima operatione possibili; tu autem non demonstras esse possibilem creaturæ intuitivam Dei.

Secunda pars mediæ termini in hoc est; Quia *scilicet inest hominis naturale desiderium cognoscendo causam cum intuetur effectum*, consequenter agnoscens creaturas esse effectum Dei, desiderabit videre ipsum Deum.

RESPONDETUR. Inesse homini desiderium noscendi causam notitiā sibi possibili; tu verò non probas visionem Dei esse possibilem; vel tunc volumus videre causam, quando videmus ipsum effectum in ratione effectus; nos autem intuitivè effectum productum à Deo, in ratione producti à Deo non noscimus; licet noscamus per demonstrationem abstractivam, quod Deus sit causa creaturarum. Denique, tunc viso effectui appetimus videre causam, quando sensus notitiam perficiuntur visione effectuum, ita peraccerentur visione causæ.

Idem principium sic aliter proponitur. Possimus Deum cognoscere abstractivè; Ergo possimus etiam intuitivè.

RESPONSUM supra negando Conf. præcipue si sit impossibilis intuitiva; cuius tu possibilitatem non demonstras: Et sicut ex dicto antecedente, non tenet consequentia ad probandum possibilem esse nobis comprehensionem; ita nec tenebit in præsentī.

Idem principium proponitur ulterius. Impossibile est appetitum universalem fraudari; omnes autem homines appetunt visionem Dei.

RESPONDETUR. Schola Epicuri, Mah-

metis, idololatrarum, nescientium demonstrationem immortalitatis animæ Philosophorum, id non appetiit. Sed posito etiam quod assumitur, dici posset: Non absoluto & efficaci appetitu, sed non nisi conditionato id appeti.

ADDIT bene Arriaga. Quod appetitus non regatur per objecta prout sunt à parte rei, sed prout proponuntur ab intellectu, vel phantasia, ergo ex eo quod appetitus id appetat, non potest inferri id jam esse possibile; intellectus enim pro sua parte errare potest, ut erravit Jovideitatem tribuens.

OBJICITUR 4. Deus continetur sub objecto adæquato intellectus, hoc est, Ente; Ergo potest intuitivè videri.

RESPONDETUR. Argumento multum probari; probaret enim posse; à nobis etiam comprehendere Deum. Addo nec Angelus potest id demonstrare, quia quamvis comprehendat nostram potentiam obedientialem, & elevabilitatem ad supernaturalia, comprehendit illam secundum id, quod dicit in recto; hoc est secundum quod dicit naturam humanam; sed non comprehendit ratione terminorum, & connotatorum elevationis, nisi fortè confusè; alias deberet comprehendere ipsummet Deum, qui est terminus, ad quem elevamur.

OBJICITUR 5. Ex Lugo in manuscriptis apud Quiros. Omne objectum potest terminare cognitionem intuitivam inadæquatam, ergo & Deus; sed Deus se non potest intuitivè inadæquatè noscere; Ergo sola creatura ita illum noscet.

RESPONDETUR. Majorem non demonstrari, sed probari sola inductione, quæ procedit non nisi de rebus creatis.

NOTO ad solvendas alias objectiones. Quamvis ad videndum Deum non requiratur actus infinitus, nihilominus inde non demonstratur possibilitas visionis? Quia nec demonstratur possibilitas visionis viribus naturæ: Quamvis autem visio sit quid finitum, nihil obest: Nam spoliare materiam quantitate, non requirit vires infinitas; & tamen hoc non competit creaturæ. Quod si recurratur ad elevationem? Recurratur ad principium. Non implicat. Concedi etiam potest, quod si detur infinita albedo, illa possit videri ab oculo, qui de facto datur; inde tamen non sequitur posse etiam nos intuitivè videre Deum; quia de facto gradus albedinis videmus intuitivè, nullam autem perfectionem Dei videmus intuitivè.

DIFFICULTAS II.

An possibilis sit Visio Dei in entitate materialis?

UNIVERSALITER pono titulum, ut procedat de potentia materiali noscitiva, & non de solo oculo corporeo: Quæ in difficultate, certum

R. P.
H. MŁOD
ANOWSKI
Tom. I. c. 2.
D. VI

tum est, quod impossibilis sit visio, siue a potentia materiali, quacunque, siue producta ab oculo corporeo, quæ attingat Deum, & tamen sit sensatio: Et esset enim sensatio, & non esset; esset ut supponitur, non esset autem, quia sensatio, est ejus quod sentitur; Deus autem, utpote incorporeus, non potest esse quid sensibile. Dicere autem quod non hoc sit, quod assumitur, sensatio; est non accipere sensationem propriè, ut hic de illa.

Sed poteritne dari potentia materialis productiva notitiæ in entitate spiritualis, quæ mediante, noscat objectum spirituale? Communiter impossibilitas talis potentie materialis agnoscitur; quia effectus & actio non potest esse nobilior suâ causâ; spirituale autem, est quid nobilius materiali. Sed si quis diceret, hunc defectum aliunde suppleri, agrè convinceretur.

In præsentī de hoc maximè quæretur; An sit possibilis potentia materialis, quæ producat notitiā in entitate materiale, & nihilominus attingentem spiritualia; ita ut potentie illius objectum conflatur ex materiali & spirituali; sicut etiam constat in noscitivis spiritualibus, & sicut objectum adæquatum sensus communis, est conflatum ex objectis sensuum particularium.

Punctum Difficultatis I.

tis I.

Examinantur Implicantie contra possibilitatem notitiæ materialis attractivæ spiritualium.

I. **IMPLICANTIA** est. Implicat potentiam ferri extra suum objectum; at res spirituales sunt extra objectum potentie corporeæ. Ergo.

RESPONDETUR. Negando Minorem.

Idem principium sic proponit amicus d. 9. f. 5. Potentia cognitiva, debet habere formalem proportionem cum actu cognitionis, eoquē mediante cum objecto cognoscibili in eodem genere proximo vitæ; sed potentia materialis, non habet formalem proportionem cum actu cognitionis, eoquē mediante, cum objecto spirituali; Ergo objectum spirituale, noscere non poterit.

RESPONDETUR. Inter notitiā materialem & objectum spirituale non esse proportionem in ratione entis, sed nego quod implicet proportio in ratione cognoscitivi & cognoscibilis: Ita inter Deum infinitum, & Angelum finitum non est proportio in ratione entis, est in ratione noscitivi.

INSTAT amicus. Potentia cognitiva non est tantum productiva, & receptiva cognitionis, sed etiam perceptiva objecti, mediā notitiā rei; hoc autem non potest fieri absque formali

proportionem in eodem genere proximo vitæ, cum ipsa cognitione; imago enim non confert suum effectum formalem representandi imaginatum, nisi subiecto idoneo, & proportionato; ut patet de visione, quæ posita in lapide, non reddit eum videntem: Sed res spirituales non possunt representari nisi per intellectionem; non enim datur sensatio spiritus.

RESPONDETUR. Non implicare ut res spiritualis representetur per intellectionem non spiritualement, sed materialement; quam, si vis cum aliquo abusu loqui, voca sensationem ratione principii, hoc est procedentem à principio materiali, licet non sit sensatio terminativè, cum non attingat sensibile. Quamvis autem concedamus per actum vegetandi quæ talem, non posse quidpiam nosci, quia cum actus vegetandi non sit de linea noscendi, quomodo noscet? Sed cum ex una parte possit esse cognitio materialis de linea noscendi; ex alia parte, non implicat contradictionem, ut attingat spirituale, benè illud attingere poterit.

Idem principium proposuit sic pie memorie meus in Theologia Magister, P. Wenceslaus Darovvski. Si potentia sensitiva posset percipere objectum spirituale, perciperet illud vel principiatà à se sensatione, vel principiatà à se intellectione: Neque enim quidquam medium cogitari potest: Sed non percipit primo modo, alias objectum spirituale sentiretur; quia id cuius est sensatio tanquam objecti, necessariò sentitur; res autem spiritualis utpote immaterialis, sentiri non potest. Secunda pars prob. Potentia sensitiva dicit necessariò ordinem ad sensibile tanquam ad terminum adæquatum, sicut scientia necessariò est ad scibile tanquam ad terminum adæquatum; & tamen tunc illius potentie, non esset terminus adæquatus sensibile; diceret enim ordinem, & ad sensibile, & ad intelligibile. Hanc ipsam partem sic aliter probabat, impossibile est, ut actus vitalis tribuat denominationem cognoscentis, nisi principio connaturaliter effectivo, vel saltem receptivo, ut scitur ex Anim. sed impossibile est potentiam sensitivam esse connaturale effectivum, & susceptivum cognitionis rei spiritualis; hoc ipso enim non esset jam illa potentia sensitiva; quia si brutum connaturaliter efficeret, & reciperet discursum, hoc ipso non esset brutum.

RESPONDERI potest, huic implicantie ceteroqui bene propositæ, pluribus modis. Nam in primis abusive potest vocari illa notitia sensatio, ut dixi, non ratione termini & objecti, sed ratione principii materialis; distingui autem debere formalitates petibiles ab objecto, à formalitatibus petibilibus ex principio, consentiunt omnes. Et ita aliqui modalitatem quam pro dispositione agnoscunt, dicunt esse entitativè accidentalem, terminativè substantialem. Rursus dici potest, illam notitiā esse intellectionem

tionem, non quidem in entitate spiritualem, sed materiale, intellectionem tamen. Evidens autem quaestiones de voce posset universiter negari Major, assignarique notitia materialis, quae non implicat: quae notitia esset in hoc similis sensationi; quia non haberet esse spirituale, difformis autem sensationi, quia cognosceret spirituale. Rursus in hoc conformis esset cognitioni spirituali; quia cognosceret spiritualis; difformis autem quia esset in entitate materialis.

Addi posset, quod sicut non recte, nec adaequate dividitur substantia in sensitivam, & spiritalem; datur enim medium non sensitivum, qualis est Lapis; Sic nec recte dividitur cognitio in sensitivam ac spiritalem; non implicat enim illa media; quamvis recte dividatur in materiale, & spiritalem; sicut & ipsum Ens, recte dividitur in materiale & spirituale. Tamen pro praesenti ordine, nullae dantur notitiae, nisi sensitivae & spirituales. Quod autem assumit, illam potentiam materiale pro objecto adaequato debere respicere non nisi materiale, id non convincit; cur enim adaequatum ejus objectum non poterit consistere ex spirituali & materiale quod supra explicatum est. Illud autem quod assumitur: Adaequatum objectum scientiae est scibile, pro praesenti non convincit. Tum quia multum probat, quia probat sensum communem non posse attingere objecta particularium sensuum; probat etiam, quod Deus & Angeli non cognoscant simul materiale & spirituale, sicut scientia non nisi scibile attingit. Tum, quia si ad non scibile extenderetur scientia, hoc ipso non esset scientia, non ostenditur autem quomodo hoc ipso, quod extenderetur potentia materialis possibilis ad objectum spirituale, sit jam non futura materialis. Tum, quia non videtur consequentia hoc implicat, ergo & illud aliud implicat, nisi adferatur paritatis ratio. Quae adferuntur de bruto non convincunt nam potentia sensitiva, quae de facto datur principium talem notitiam, destrueretur illius essentia; cum enim essentialiter haec, quae de facto datur potentia materialis, sit non nisi sensibile percipit, hoc ipso, si spirituale perciperet, mutaretur illius essentia: idemque dic de brutis praesentibus. Sed si potentia materialis utrumque posset noscere, scilicet & spirituale & materiale, non mutaretur illius essentia; cum pro materiali dicat, potentiam attingendi utrumque, cujus tu impossibilitatem non probas. Et sicut mutaretur essentia oculi, si audiret; non mutaretur tamen essentia sensus communis, qui utrumque hoc facit, quia hoc est de ratione illius, ut non mutaretur potentia possibilis, si utrumque hoc perciperet, quamvis mutaretur potentia, quae de facto datur, si perciperet spirituale. An vero talis potentia dicenda esset utrumque: est quaestio de voce?

2. IMPLICANTIA quâ utitur recentior Suar. in Animasticis. Si aliquis sensus v.g. oculus posset elevari ad videndum Deum, etiam oculus bruti posset elevari; nam oculus bruti est ejusdem perfectionis cum oculo humano, oculi autem humani per PP. non possunt elevari.

RESPONDETUR. In his principiis non concedi, quod de facto sit aliqua talis potentia, quae attingat spirituale: imò concessio quod esset de facto, negat adhuc fore elevabilem Arriaga ad visionem Dei, ob essentialem suam determinationem, non nisi ad videnda creata: Consequenter nec sequeretur posse oculum bruti elevari. Deinde hanc inelevabilitatem probat dictus recentior Suar. per solam auctoritatem, hic autem quaeritur implicantia per rationem. Quando autem infra inquirat, per quid distinguatur talis potentia à potentia spirituali. Respond. potest non objecto, sed entitate distinguenda; quis autem sit conceptus spiritualitatis: non est hujus loci inquirere, sed is erit, quem tenebit Suar. sufficienter esse distinctum ab objecto materiali ab objecto spirituali.

3. IMPLICANTIA est, quâ utitur Martinon. d. 7. Ad eam solvendam

NOTO 1. Quod immerito assumat, quod quamvis non extraheretur oculus extra suam sphaeram, si elevaretur ad videndum indivisibile coloris replicatum, extrahendam tamen potentiam materiale à statu materialis, si attingeret objectum spirituale; de hoc enim quaeritur, praecipue possibilitate pure spectata.

NOTO 2. Quod lineamenta colorum, non possint esse expressiva germanè Dei, sed id rejici in id debet, quod scilicet illi colores affingant id Deo, quod non est in Deo; affingunt enim illi staturam, quantitatem, membra &c. quibus Deus caret. Jam autem illa species expressa materialis, non affingeret Deo quidquam horum. Imaginare v.g. crystallum, aut speculum chalybeum, in quorum utroque resplendet facies humana, quamvis in ratione Entis differant crystallum, & chalybs, totaque differentia erit non in eo quod proponunt, sed in modo Entitatis, quae proponit. Ita & in praesenti esset distinctio non in objecto, quod proponitur ab illis notitiis, sed in Entitate, ipsius modi proponendi.

NOTO 3. Quod reliqua argumenta Martin. impugnent potius potentiam obedientialem, de qua alibi.

Punctum Difficilis 2.

Proponuntur aliae Implicantiae.

QUARTA IMPLICANTIA est, quâ utitur Perez. Quia si hoc fieri posset, potuisset etiam corpus Christi in triduo elevari ad videndum

R. P.
H. MŁOD
ANOWSKI
Tom 1. e. Z.

dendum Deum, & debuisset; nam Unioni hypostaticæ perfectio hæc deberetur, & corpus illud non fuisset mortuum, sed vivum, fuissetque illi Divinitas loco animæ, quod absurdum est.

RESPONDETUR. In istis principiis non admitti oculos, qui dantur elevari posse, nihil ergo applicari potest ad oculos Christi; sed pone hos etiam elevari potuisse; non sequetur debuisse jam elevari, quia non omnes elevabiles potentiarum materialium de facto in Christo, sunt elevatæ.

INSTAT idem. Actus vitæ corporeæ non habet in se formam universalem applicabilem omni objecto, & omni subiecto, intellectio habet formam tendendi in objectum universalem, applicabilem omni objecto, & omni subiecto. Ergo nullus actus potentiae corporeæ, est intellectio. Sed omnis visio Dei est intellectio; quia cum Deus eminenter sit omnia & per suam essentiam est perfecta intellectio, qui Deum videt, potest omnia cognoscere. Ergo nullus actus potentiae sensitivæ est visio Dei.

RESPONDERI potest. Concessurum libenter Arriaga, quod potentia materialis non sit elevabilis ad visionem Dei, eò quod id competat non nisi intellectioni spirituali. Sed hoc concessio non sequitur quod implicet contradictionem potentia materialis applicabilis omni objecto, excepta ut prædictum est, visione Dei.

Quando autem dicit ex eo, actum vitæ corporeæ non esse formam universalem applicabilem cuicunque objecto, quia brutum non potest dicere, Ego; & si non potest dicere, Ego, non potest habere formam universalem applicabilem omni objecto & subiecto, idque ex eo, quia dicere Ego, est distinguere se ab omni alio, & qui dicit Ego, potest dicere non Ego, quodlibet autem est Ego, vel non Ego. Hinc qui non potest dicere Ego & non Ego, non potest habere formam applicabilem omni objecto, quia omne objectum, ut dictum est, vel est Ego, vel Non Ego. Porro bruta non possunt dicere Ego, quia Ego significat primam personam; bruta autem non habent personam; quia non sunt naturæ intellectuales individua substantia.

Sed neque id convincit: nam Ego, objectivè acceptum, falsum est, quod non nisi personam notet, sed quodcunque uniter subsistens. Et certè quis negaret quod brutum noscat seipsum experimentaliter, & fame urgente quomodo non dicit canis: Appeto cibum? Venaticus quomodo non dicit, Video feram? quæ omnia objectivum Ego important; & si possum dicere cani, ille, nec ille supponet pro persona, cur supponet semper pro persona Ego? ad alia solvenda.

NOTO. Quamvis potentia visiva noscat coloratum, auditiva sonum per hæcque definiantur, hoc non obstante, potest dari sensus communis, qui attingat objectum reliquorum sensuum, quamvis etiam in definitionem sensus

communis, ingrediatur suum objectum: sicutiam cur non poterit dari potentia materialis, noscens idem objectum cum intellectu, quamvis definitionem intellectus ingrediatur adhuc ratio objecti, salva diversitate definitionum ratione diversæ attingentiæ objecti in utroque.

QUINTA IMPLICANTIA est ex istis quæ sparsim adfert Quiros d. 21. *Primum est.* Non potest Deus palpari, vel olefieri. Ergo nec videri oculis corporeis.

RESPONDETUR. Nihil hic agi de visione Dei, sed de sola notitia materiali, versante circa objectum spirituale. *Secundum* quod adfert est, si semel potentia vitalis posset vagari extra suum objectum, posset etiam intellectus amare, plantæ sentire, res mortua ut lapis elevari ad videndum Deum; neque enim ista magis repugnant, quàm oculum vivere vitâ intellectivâ.

RESPONDETUR. Esse de non supponenti, quod tunc vagaretur potentia extra suum objectum; cum illius objectum inadæquatum, esset etiam Ens spirituale. Quod attinet ad Instantias, prima de intellectu roborat nostrum intentum: in sensu enim reali intellectus amat, licet non in sensu formali. Possibilis etiam oculus est, qui videat, & audiat, & vegetativum, quod simul sit sensitivum.

Decernitur, quid sit sentiendum.

ASSERO 1. *Non esse adhuc deductam implicantiæ, ex principiis intrinsecis, quod sit impossibilis potentia materialis cognitione materiali attractiva objecti spiritualis.* Ratio asserti est: Quia nulla talis implicantiæ allata est. Hoc assertum docuit etiam in recenti Quiros cit. n. 31. Porro, hoc assertum non ponit possibilitatem talis substantiæ, sed non nisi examinat rationes, iudiciumque de illis format.

ASSERO 2. *Non esse etiam ullum argumentum pro possibilitate talis creaturæ:* Quod enim? Immo retorqueri potest onus ostendendæ implicantiæ, sic. Non implicat contradictionem nexus essentialis inter potentiam materialem, & objectum non nisi materiale, & cum adhuc pro opposito nempe pro impossibilitate talis potentiae stet sententia communis, illa defendi debet.

ASSERO 3. *Per locum Theologicum probari impossibilitatem potentiae materialis attractivæ spiritualium.* Ratio, quia talis potentia non posset elevari ad videndum Deum: idque idè, quia sensus communis Ecclesiæ non nisi spiritibus beatitudinem tribuit, cuius sensum convellere, si talem elevabilitatem admitteremus. Unde etiam docet Aug. in Psal. 101. *Homo, inquit, in honore positus, factus est ad imaginem Dei, &c. accepit animam rationalem &c. propositus est rationis ipsius vivacitate omnibus bestiis, &c. quid enim horum habet intelligentiæ rationem? &c. Quod enim pecus plangit de peccato? quæ avis timet gehennam*

potentiam ignis aterni: quia nulla est participatio beatorum. Ubi Aug. participationem hanc refert in animam rationalem. Ex altera parte talis potentia materialis attractiva spiritualium etiam ad videndum Deum. Posset elevari, quia arbitrium est ponere, ut posuit Arriaga, illam esse elevabilem ad videndum Deum, quia arbitrium est affingere, quod sit essentialiter in elevabilis, cum sit potens attingere gradum spiritualitatis: arbitrium item est dicere, quod sit determinata nonnisi ad noscenda spiritualia creata, sicut est arbitrium restringere oculum, ut possit videre nigrum non album. Et certe, ut communi sententiae obviam eatur, non sufficit solum hoc dicere, non implicat, praeputius ubi agitur de aliquo connexo, cum principis fidei, & persuasioni communi.

Ex quibus, talis implicantia Theologici loci eruitur. Quia talis potentia & non posset videre Deum, ut dictum; & posset quia immerito restringeretur, nec ejus determinatio argumenti posito convinci potest.

Addo apud Christianum Theologum plus debere estimari argumentum loci Theologici, quam argumentum procedens per principia intrinseca.

ASSERO 4. *Possibile esse, ut oculus corporeus praesens possit elevari ad producendam visionem Dei mortuo modo.* Ratio, tum quia id non implicat. Tum, quia non magis excedit oculum corporeum visio supernaturalis producenda mortuo modo, quam gratia aquam, & tamen non implicat in Sacramento Baptismi, elevari aquam, ad producendam gratiam. Tum, quia in genere causae merè efficientis, ad quidlibet potest Deus elevare quodlibet, excepta prima sui productione, actu vitali &c.

ASSERO 5. *Impossibile esse oculum corporeum praesens, posito quod sit determinatus naturaliter nonnisi ad objectum materiale, elevari ad producendam visionem Dei vitali modo.* Ratio, quia, & produceret illam vitali modo, & non produceret: produceret, ut supponitur; non produceret autem, quia non produceret ab intrinseco, quod ipsum probatur: Illud solum dicitur produci ab intrinseco, cujus vitaliter ponendi, quantumvis in ordine supernaturali, inchoata habetur potentia: quod ipsum & inductio probat, & absurdum ostendit, quia alias, omnia divinitus, vitaliter operari possent, idque & ratio adstruit: quia si ad operandum supernaturaliter ab intrinseco & vitaliter, non esset necesse habere inchoatam, ut vocant potentiam, hoc ipso illam simpliciter ab extrinseco & non ab intrinseco haberet; oculus autem corporeus praesens non habet vim inchoatam ad visionem Dei; quae inchoatio sit in posse connaturaliter intelligere, secundum scilicet speciem agendi in illo genere, nec non debeat esse inchoatio quoad ordinem; nec enim est supernaturalis; nec quoad modum

intelligendi, quia intuitiva intellectio Dei, superat vires creaturae.

DICES 1. Potest elevari ignis ad producendum dolorem in spiritibus &c. Ergo & oculus ad ponendam vitaliter visionem.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia ille dolor non producit vitaliter ab igne; visio autem haec, produci debet vitaliter; non posset autem produci vitaliter, ut probatum est.

DICES 2. Nonne oculus vitaliter principiat visionem; Ergo ratione hujus praedicati elevari poterit ad visionem Dei.

RESPONDETUR. Cum illa visio sit de specie & linea intellectuali, & visio corporalis, non sit de hac specie & linea, hoc ipso visio corporalis non est vis inchoata ad elevari in hoc genere, quae inchoatio, universaliter apprehendenda est, quod semper & nonnisi ad solos actus vitales requiratur.

DICES 3. In sententia nostra potentia visiva, & intellectiva idem sunt realiter, & realiter loquendo idem utriusque objectum, cur ergo si visiva intellectiva de facto elevatur ad videndum Deum, visiva corporea non elevabitur?

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia visiva intellectiva est in entitate spiritualis, & habens inchoatam vim; quia principiat intellectionem de Deo; hoc autem de oculo & potentia corporea praesenti dici non potest, accipiendo potentiam visivam formaliter, nam in re in quantum idem est, cum intellectu elevatur. Dum Job dicit, non carne se visurum Deum, sed in carne, hoc ipso non tenet corpus elevari ad videndum Deum, & dum oculis dicit se suis conspecturum, subintellige quod dicat, se mentis oculis conspecturum.

DIFFICULTAS III.

An possibilis sit Notitia comprehensiva Dei?

AGimus hic non de vulgari comprehensio-
ne, prout supponit pro termino vitae nostrae beatae; sic enim omnes in caelo comprehensores sunt. Sed de strictè sumpta. An autem possibile sit à creaturâ strictè comprehendi Deum? Negativa est de fide, ut docet cum aliis Ruiz d. 6. de sententia Dei à sect. 2. sed hoc ipsum est demonstrativè examinandum. Demonstratio autem pendet ab explicatione: Quid sit comprehensio?

EXPLICAT I. Recentior Suarez, & cum eo Martinon d. 8. quod scilicet comprehensio sit cognitio rei, quantum in se cognoscibilis est; tunc verò res cognoscitur, quantum ex se cognoscibilis est, quando nihil ejus later cognoscentem; hoc est, quando cognoscitur secundum omne id, quod habet vel formaliter in se ipsa, vel eminenter in sua virtute, hoc est, quando cognoscitur quoad omnes causas, effectus, proprie-

R. P.
H. MŁOD
ANOWSKI
Biblioteka
Z.
VI